

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Mateřská škola Náměšť nad Oslavou Husova 158 okres Třebíč

Husova 158, 675 71 Náměšť nad Oslavou

Identifikátor školy: 600 121 101

Termín konání orientační inspekce: 21. a 22. únor 2001

Čj.	114 53/2001-11010
Signatura	ok4au114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je dvoutřídní s celodenním provozem v obou třídách. Pro školní rok 2000/2001 je zapsáno 48 dětí ve věku od 2, 5 do 7 let. Z toho jsou 2 děti přijaté na nepravidelný provoz. V obou třídách jsou věkově smíšené skupiny. V jedné třídě převažují děti mladší, ve druhé starší.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Spontánní a řízené činnosti

Základem pro plánování a přípravu výchovně vzdělávacích činností jsou časově tematické plány vydané nakladatelstvím Portál, které jsou rozpracovávány a konkretizovány na podmínky mateřské školy v týdenních písemných přípravách. Ty vymezují téma týdne, úkoly a náplň jednotlivých činností včetně básní, písní, pohybových her a pomůcek. Cíle výchovně vzdělávacích činností jsou diferencovány podle věku dětí. Všechny výchovně vzdělávací složky jsou v nich zahrnuty rovnoměrně. Písemné přípravy a záznamy v přehledech výchovné práce dokladují plnění zvoleného programu, promyšlený a funkční systém plánování výchovně vzdělávací práce. Návaznost a provázanost jednotlivých činností v průběhu dne i týdne zajišťuje velmi dobrá spolupráce učitelů při plánování a přípravě výchovně vzdělávací práce. Dlouhodobou prioritou činnosti mateřské školy je v souladu s koncepčním záměrem ekologická a mravní výchova. Plnění úkolů těchto výchov se promítá do každodenních činností. Volený obsah spontánních i řízených činností odpovídá stanoveným cílům.

Výchovně vzdělávací činnosti zajišťují čtyři pedagogické pracovnice s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Souběžné působení učitelů je využíváno zejména při organizaci pobytu venku a realizaci výchovně vzdělávacích činností při dělení dětí na skupiny podle věku.

Školní budova je dvoupodlažní, dobře udržovaná účelová stavba uprostřed města. V suterénu je školní kuchyně. V přízemí je zázemí pro pracovníky, ředitelna, kancelář vedoucí školní jídelny. Po omezení provozu byla volná třída využita ke zřízení stálé ložnice a tělocvičny. Tento prostor slouží také k pobytu dětí třetí skupiny tvořené mladšími dětmi z obou tříd.

V prvním poschodí jsou dvě třídy. Vzhledem k počtu zapsaných dětí jsou jejich prostorové podmínky velmi dobré. Vnitřní vybavení herny i pracovny obou tříd je vhodné a podnětné. Jejich výzdoba je přizpůsobována tématu týdne. Pozitivně je hodnoceno zřízení a průběžné využívání pracovních a herních koutků. Bezprostředně na třídy navazují šatny a sociální zařízení s potřebným vybavením.

Na velmi pěkné úpravě prostředí a estetické výzdobě školy se svými pracemi podílejí děti i učitelky. Všechny prostory jsou velmi čisté, útulné a bezpečné.

Hračky jsou dětem většinou volně přístupné. Jsou zastoupeny v dostatečném množství pro různé věkové skupiny. K dispozici jsou učební pomůcky pro všechny výchovně vzdělávací složky a jsou vzhledem k současným trendům v oblasti předškolní výchovy postupně inovovány. Didaktická a audiovizuální technika je funkční, při výchovně vzdělávacích činnostech byla účelně využívána. Školní knihovna obsahuje aktuální odborné publikace a dostatek dětské literatury.

Poměr spontánních a řízených činností byl většinou v rovnováze. Stanovený režim dne odpovídá psychohygienickým zásadám pro provoz předškolních zařízení. Vymezuje odpovídající interval mezi jídly, dostatek času pro pobyt dětí venku a zohledňuje individuální potřebu spánku. Počty dětí odpovídají pedagogickým, hygienickým a organizačním

podmínkám. Prostorové uspořádání tříd umožňuje dětem uspokojovat potřebu pohybu. V části řízených činností nebyla respektována schopnost koncentrace dítěte přiměřeně jeho věku a individuálním možnostem. Pozitivně je hodnoceno průběžné podávání svačin a celodenní zajištění pitného režimu.

Všechny učitelky byly na výchovně vzdělávací práci dobře připraveny. Měly promyšlenou jejich organizaci, připraveny dostatek vhodných pomůcek. Vzdělávací činnosti byly voleny s ohledem na plánovaný cíl. Vycházely z týdenního plánu, byly tematicky provázané s předcházejícími dny. Probíhaly podle stanoveného režimu dne, většinou byly důsledně děleny na jednotlivé organizační celky. I když byly některé plánované úkoly plněny individuálně nebo skupinově v průběhu ranních her, výrazně převažovala frontální organizace. Volené vzdělávací cíle jsou plánovány pro starší a mladší věkovou skupinu, ale náročnost konkrétních realizovaných činností odpovídala schopnostem nejstarších dětí ve skupině. Částečná diferenciací se projevovала přizpůsobením požadavků možnostem jednotlivých mladších dětí. Učitelky navazovaly na předcházející znalosti dětí. Velká, někdy až nepřiměřená, pozornost byla věnována jejich procvičování a upevňování nových poznatků a vědomostí. V některých případech byly pokyny dětem formulovány nejednoznačně.

V části hospitací vycházela volba metod a forem z věkového složení kolektivu dětí. Bylo zařazováno učení na základě citových zážitků s využitím her a praktických činností, které na sebe plynule navazovaly. Jednotlivé výchovně vzdělávací složky se prolínaly. Pestrá škála činností s přiměřenou náročností a častá aktivní účast dětí zajišťovaly velmi dobrou efektivitu výchovně vzdělávací práce. Děti byly využíváním přirozených i modelových situací vedeny k praktickému uplatňování získaných poznatků a k rozvoji rozumových a vyjadřovacích schopností. Byly zařazeny pohybové aktivity, činnosti probíhaly v prostoru.

Organizace a styl vedení některých činností byl výrazně ovlivněn orientací na výsledky a přípravu dětí do základní školy. Učitelky pracovaly se všemi dětmi ve stejném čase, bez diferenciací a individualizace nároků. Důraz na rozvoj vědomostí dětí vedl některé pedagogické pracovníce k využití školských učebních metod. Děti pracovaly pouze podle pokynů učitelek, nebyly využity metody motivující děti k samostatnému myšlení a rozhodování.

Při spontánních aktivitách byla respektována dominantní úloha dětské hry. Podmínky pro její realizaci byly vytvořeny především v době ranních her. V ostatních organizačních celcích byly do probíhajících činností zapojovány všechny děti. Výjimku tvořily pouze ty, které byly přijaty nedávno a ještě si na pobyt v mateřské škole zcela nepřivykly. Učitelky dětem v případě nerozhodnosti pomáhaly při výběru hraček, některé se her zúčastňovaly a rozvíjely je. Všechny využívaly spontánní činnosti k navazování kontaktu s dětmi po jejich příchodu a k rozvíjení jejich komunikativních dovedností. Děti měly možnost volby hračky, kamaráda i místa pro hru. Mohly si zvolit individuální práci v rámci nabídky činností ve třídě. Její šíře byla rozdílná v jednotlivých třídách i u jednotlivých učitelek. Byla většinou orientována na výtvarné nebo pracovní činnosti. Negativně bylo hodnoceno nevhodné zasahování do her dětí. Bylo to především jejich přerušování didaktickými činnostmi bez předcházející motivace a možnosti volby a hromadné ukončování her bez poskytnutí času na jejich dokončení.

Všechny učitelky vytvářely a upevňovaly hygienické a společenské návyky dětí a vedly je k jejich přirozenému užívání. Děti se aktivně a se zájmem zapojovaly do připravených činností. Většina z nich byla schopná plnit zadané úkoly. Úroveň získaných vědomostí a dovedností je velmi dobrá.

Při spontánních i řízených činnostech hodnotily učitelky děti převážně pozitivně, nezaměřovaly se na hledání chyb a nedostatků. Využívaly podnětné vstupní motivace i když v některých případech byla její úloha značně podceněna a nahradilo ji pouhé seznámení s obsahem činností. Aktivizaci dětí podporovalo oceňování snahy a pokroku. Frontální organizace činností

s jednotně stanoveným cílem neumožňovala učitelce poskytovat okamžitou zpětnou vazbu při hodnocení projevu dětí.

Učitelky vedly děti většinou klidně, byly taktní, vstřícné a laskavé. Poskytovaly dětem pomoc, reagovaly na jejich přání. Stanovily dětem pravidla chování a vedly je k jejich dodržování. V některých situacích však byly, zvláště nejstarší děti, vedeny spíše příkazy a zákazy namísto vytváření vnitřního přesvědčení o nutnosti dodržování stanovených pravidel. Menší pozornost věnovaly učitelky vedení k sebehodnocení a hodnocení druhých.

Celkově je atmosféra v mateřské škole příznivá. Děti jsou rozvíjeny v prostředí pozitivních vzájemných vztahů.

Spontánní a řízené činnosti

Plánování, prostorové, materiálně technické a personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Psychohygienické podmínky při spontánních aktivitách jsou hodnoceny jako velmi dobré, při řízených jako průměrné. Organizace, formy, metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly při všech sledovaných činnostech hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola je dle předložených dokumentů dlouhodobě zaměřena na plnění cílů ekologické a mravní výchovy. Pro plánování činnosti mateřské školy byly zpracovány koncepční výchovně vzdělávací program a roční plán na školní rok 2000/2001.

Koncepční výchovně vzdělávací program zpracovaný ředitelkou obsahuje zaměření školy, základní data o škole, popis materiálně technických, hygienických a bezpečnostních podmínek, finanční zabezpečení činnosti, analýzu výchovně vzdělávacího programu a rozpracování výchovného působení z hlediska ekologické výchovy.

Roční plán není pojatý jako prováděcí plán pro plnění koncepčních záměrů školy. Úkoly pro výchovně vzdělávací činnosti stanovené v koncepčním programu i ročním plánu se téměř shodují. Nepromítají se do plánu pedagogických rad ani hospitační činnosti. Přestože zpracovaná analýza vymezuje konkrétní závěry pro oblast výchovně vzdělávací práce, nebyly její výsledky při tvorbě ročního ani dílčích plánů v oblasti řízení využity. Plánování pro výchovně vzdělávací oblast je zaměřeno výhradně na plnění úkolů v oblasti ekologické výchovy a nezohledňuje všestranný rozvoj osobnosti dětí, což je hlavní poslání předškolního zařízení vymezené v platných právních normách. Střednědobé cíle i prostředky jejich realizace jsou vedením školy stanoveny velmi obecně. Systém plánování je spíše formální, pro řízení školy není zcela funkční.

Efektivnost, rozsah a účelnost plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám předškolního zařízení hodnoceny jako pouze vyhovující.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy je podrobně zpracována.

Zajištění provozu školy, odpovědnost jednotlivých pracovníků za svěřený majetek a plnění svěřených úkolů je zpracováno v provozním řádu mateřské školy.

Základní povinnosti učitelek, správních zaměstnanců a pracovníků školní jídelny jsou dány pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení a upřesněny v individuálních náplních práce. Je určena pracovníce zastupující ředitelku, základní rozsah jejích kompetencí je stanoven provozním řádem školy.

Veškeré informace pro rodiče jsou shrnuty do organizačního a vnitřního řádu. Organizační řád obsahuje informace o délce provozu tříd, stravování, seznamuje rodiče s tím, co děti do mateřské školy potřebují. Ustanovení vnitřního řádu odpovídají vyhlášce MŠMT ČR

č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Informují rodiče o podmínkách provozu, jejich povinnostech a částečně o jejich právech. Chybí údaje o nutnosti dodržování ustanovení vnitřního řádu, o důvodech pro ukončení školní docházky.

Od 1. listopadu 2000 byla po projednání se zřizovatelem, rodiči a školským úřadem zkrácena délka provozu školy z 16.30 na 16.00 hodin. V návaznosti na změnu provozu byla upravena pracovní doba učitelek a změnila se organizace výchovně vzdělávací práce. Jedna z učitelek přicházející na odpolední směnu soustředí mladší děti z obou tříd do jedné skupiny. Změna organizace měla vytvořit optimální podmínky pro diferenciaci výchovně vzdělávací práce z hlediska věku dětí. Hospitacemi však bylo zjištěno, že realizované činnosti s touto skupinou nemají charakter systematické výchovně vzdělávací práce, ale jsou spíše rekreační.

Povinná dokumentace stanovená pro předškolní zařízení § 45b odst. 1 písm. a) b) c) d) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů je vedena ve stanoveném rozsahu bez závad.

Osobní a důvěrná data jsou zabezpečena proti zneužití.

Informační systém uvnitř školy funguje účinně. Pracovníci získávají informace každodenním osobním kontaktem s vedením školy, prostřednictvím operativních, pedagogických a provozních porad. Písemné informace jsou zveřejňovány na nástěnce v šatně zaměstnanců nebo předávány k prostudování.

Přenos informací rodičům je realizován zejména na rodičovských schůzkách a individuálně při předávání dětí. V průběhu roku je organizována schůzka pro rodiče nově přijatých dětí a třídní schůzky v jednotlivých třídách. Do jejich programu je zařazováno podávání informací o provozu školy, dlouhodobé koncepci, ročním plánu, programu vzdělávací činnosti, nabídky akcí pro děti. Na nástěnkách v šatnách jsou zveřejňovány aktuální informace, obsah výchovně vzdělávacích činností a výsledky výtvarné a pracovní výchovy. Rodiče jsou zváni na besídky pořádané u příležitosti Dne matek a svátků. Pro doplnění výchovně vzdělávacího programu je organizován předplavecký výcvik, programování pro mateřské školy ve spolupráci s domem dětí a mládeže, návštěvy divadelních představení a místního zámku. Každoročně se děti zúčastňují akcí pořádaných Střediskem pro ekologickou výchovu v Chaloupkách, v roce 2000 se zúčastnily běhu T. Foxe.

Zájmové kroužky a další aktivity pro rozvoj nadání a talentu dětí škola nezajišťuje.

Na veřejnosti škola prezentuje svoji práci kulturními programy na vítání občánků, pro obyvatele domova důchodců a penzionu pro seniory, články v místním tisku, účastí ve výtvarných soutěžích a na výstavách výtvarných prací místních mateřských škol.

Mateřská škola vyvíjí soustavnou spolupráci se společenskými partnery. V rámci spolupráce se základní školou se učitelky zúčastní zápisu do prvních tříd, navštěvují s dětmi 1. třídu. Se základní uměleckou školou spolupracují při výběru talentovaných dětí pro hudební, výtvarný a taneční obor. Pro utváření pocitu sounáležitosti se životem ve městě je významná spolupráce s místní organizací žen.

Rozsah poradenské činnosti je ovlivněn možnostmi školy. V současné době je orientována na zařazování přednášek učitelů základní školy na schůzky rodičů a nabídku půjčování odborné literatury s problematikou předškolního věku.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání předškolního zařízení je hodnocena jako průměrná. Informační systémy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy má výrazně operativní charakter. Ředitelka školy poskytuje učitelkám prostor pro uplatnění názorů, iniciativy a tvořivosti zvláště v oblasti realizace plánovaných činností. Podílely se na zpracování hodnocení činnosti a spolupracovaly s vedením při stanovování cílů pro další období.

Aktuální problémy jsou řešeny podle potřeb buď prostřednictvím osobního kontaktu s jednotlivými pracovníci nebo svoláním operativních porad. Z jejich jednání nejsou pořizovány záznamy. Pedagogické rady nejsou využívány jako metodický orgán. Dle předložených zápisů je předmětem jejich jednání převážně řešení organizačních záležitostí, projednávání celoročního plánu, příprava akcí, předávání informací z porad ředitelek.

Hodnocení pracovníků je slovní i finanční. Kriteria hodnocení provozních a pedagogických pracovníků jsou zpracována a slouží jako podklad pro stanovení výše nenárokových složek platu. Pro jeho přiznání je rozhodující kvalita výchovně vzdělávací práce, aktivita při přípravě akcí školy mimo pracovní dobu a úspěšnost při získávání sponzorských darů. Osobní hodnocení je diferencováno minimálně, jeho výši stanovuje ředitelka jedenkrát ročně. Mimořádné finanční odměny jsou pracovníkům vypláceny jednou až dvakrát ročně v závislosti na možnostech finančního rozpočtu.

Další vzdělávání pracovníků je vedením školy podporováno. Obsah vzdělávání není plánován, je využívána aktuální nabídka třebešské pobočky Pedagogického centra Jihlava. Učitelky si volí vzdělávací akce podle svých zájmů. Ředitelka jejich výběr nijak neovlivňuje ani účast jednotlivých učitelek na základě potřeb školy nebo výsledků kontrolní činnosti nekoordinuje. Pro studium mohou učitelky využívat odbornou literaturu školní knihovny.

Systém, rozsah a efektivnost vedení pracovníků jsou hodnoceny jako pouze vyhovující, motivování zaměstnanců jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Vedení mateřské školy má písemně zpracovaný systém kontroly vůči celé organizační struktuře. V rámci delegovaných pravomocí provádí kontrolní činnost ředitelka, vedoucí školní jídelny a školnice. Kontrola práce správních zaměstnanců je zaměřena na plnění jejich pracovních povinností.

Kontrola úrovně výchovně vzdělávacích činností je realizována formou každodenních kontaktů vedení s pracovníci, orientačních vstupů do tříd a hospitací. Plán hospitační činnosti je zpracován. Vymezuje základní měsíční témata, která jsou sledována u všech učitelek. Cíle hospitační činnosti jsou zaměřeny na kontrolu plnění koncepčních záměrů v oblasti ekologie a mravní výchovy. Způsob organizace, vhodnosti užívaných forem a metod, přiměřenost cílů vzhledem k věku dětí a celkový styl vedení pedagogické práce ředitelka nesleduje. Z předložených záznamů z hospitační vyplývá, že kontrola úrovně výchovně vzdělávacího procesu je prováděna průběžně, v obou třídách a v souladu s plánem. Z analýzy hospitační činnosti ředitelky ani ze záznamů z jednání pedagogických rad není patrné systematické odborné a metodické vedení pedagogických pracovníků.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení předškolního zařízení hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je součástí předškolního zařízení školní jídelna s kapacitou 170 jídel. Zajišťuje stravování dětí a dospělých všech tří mateřských škol v Náměšti nad Oslavou. Kulturnost a hygiena stolování jsou na standardní úrovni. Vedoucí školní jídelny úzce spolupracuje s ředitelkou mateřské školy a pravidelně informuje rodiče o skladbě jídelníčku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1458/2000 ze dne 29. září 2000,
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2000,
- povinná dokumentace předškolního zařízení ve smyslu § 45b odst. 1 zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,,
- výjimka z maximálního počtu dětí ve třídě za dne 21. srpna 2000,
- roční plán školy na školní rok 2000/2001, koncepční výchovně vzdělávací program, písemné přípravy výchovně vzdělávací práce, analýza činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- přehledy výchovné práce, přehledy docházky dětí, zmocnění k odvádění dětí, pedagogická diagnostika,
- organizační, vnitřní a provozní řád, režim dne, zápisy z jednání pedagogických rad, záznamy z kontrolní činnosti ředitelky,
- hospitační záznamy České školní inspekce.

ZÁVĚR

Vzhledem k převaze frontální organizace řízených činností, jednotně stanovovanému cíli ve věkově smíšených skupinách a výraznému preferování přípravy dětí na vstup do základní školy především v oblasti výsledků vzdělávání je celková úroveň vzdělávání hodnocena jako průměrná.

Úroveň řízení je celkově hodnocena jako průměrná. Není vytvořen přehledný a efektivní systém plánování. Analýza výsledků kontrolní činnosti, metodické a odborné vedení

pedagogických pracovníků nejsou využívány pro zkvalitňování výchovně vzdělávací práce v souladu se současným pojetím předškolní výchovy.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu.

Pro výkon české školní inspekce byly vytvořeny velmi dobré podmínky.

Celkově je činnost předškolního zařízení hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Eva Cepková	
Členka týmu	Mgr. Jiřina Špičková	

V Třebíči dne 28. února 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. března 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Jaromíra Rybaříková	

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Třebíč, referát školství	2001-03-21	78/2001
Městský úřad Náměšť nad Oslavou	2001-03-21	79/2001

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Ředitelka nepodala připomínky.